

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/163/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719200060
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5719200060.7

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O. N., nar. XX. XX. XXXX a A. N., nar. XX. XX. XXXX, prihlásené k trvalému pobytu G. XXXX/X, S., okres O., v súčasnosti v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/9, Liptovský Hrádok, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky F. N., rod. N., D.. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu G. XXXX/X, S., okres O. a otca G. N., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu A. XXXX/XX, Z. D. S., za účasti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/9, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, so sídlom Novomeského 4, Martin, IČO: 37 905 490, na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd u k l a d á výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí ML. N., nar. XX. X. XXXX a A. N., nar. XX. X. XXXX pobytom v zariadení Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/9, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786 po dobu troch mesiacov od právoplatnosti uznesenia o nariadení výchovného opatrenia.

II. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Martin zo dňa 15. 1. 2019 sp. zn. 19P/4/2019, ktorým bola matke uložená povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok.

III. Súd návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin podal na Okresný súd Martin dňa 07. 01. 2019 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi O. N., nar. XX. XX. XXXX a A. N., nar. XX. XX. XXXX. Okresný súd Martin uznesením zo dňa 15. 01. 2019 sp. zn. 19P/14/2019 (číslo listu spisu 16) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke maloleté deti odovzdať do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Dňa 25. 02. 2019 bol spis postúpený Okresnému súdu Spišská Nová Ves ako miestne príslušnému. Uznesením sp. zn. 14P/56/2019 zo dňa 29. 07. 2019 Okresný súd Spišská Nová Ves preniesol svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Martin, ktorý s postúpením nesúhlasil. Dňa 19. 09. 2019 bola vec predložená Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie, ktorý uznesením sp. zn. 7NcC/8/2019-46 zo dňa 03. 10. 2019 rozhodol, že nesúhlas Okresného súdu Martin s prenesením príslušnosti je dôvodný. Na základe toho Okresný súd Spišská Nová Ves preniesol uznesením zo dňa 12. 11. 2019 sp. zn. 14P/307/2019 (číslo listu 54) miestnu príslušnosť na Okresný súd Liptovský Mikuláš.

2. Na prvom pojednávaní 2. 3. 2020 Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 2. 3. 2020 sp. zn. 9P/163/2019 začal konanie o uloženie výchovného opatrenia na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine.

3. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti navrhovateľa (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin) a otca maloletých detí. Navrhovateľovi bolo predvolanie na pojednávanie doručené elektronicky 6. 3. 2020 a otcovi maloletých detí 11. 3. 2020 (čl. 94/rub). Žiaden z nich neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a nežiadal odročiť pojednávanie. Navrhovateľ sa informoval, či súd pojednávanie vykoná (čl. 104).

4. Matka maloletých detí vypovedala, že nesúhlasí s ústavnou starostlivosťou. O deti sa dokáže postarať. Problémy sú iba s bývaním. Ona býva u mamy v byte. Je to izba, kuchyňa a sociálne zariadenie. V byte býva s priateľom, rodičmi, mladšou 17 ročnou sestrou a ďalšou sestrou s jej 2 deťmi. Jej mama platí byt a elektriku a ona prispieva na stravu. Alkoholické nápoje pije iba ak je nejaká oslava. Syn teraz chodí do školy v Liptovskom Mikuláši. Do základnej školy by chodil vo Vrútkach alebo by chodil na strednú školu do Jahodníka za Martinom. Bývanie s priateľom hľadá stále, ale Rómov nechcú nikde zobrať. Čo sa týka vymeškaných hodín s tým nič nemá, lebo to bolo v čase, keď boli deti u otca v Spišskej Novej Vsi. Už rok syn chodí ku nej každý víkend od piatku do nedele a dcéra každý druhý víkend. Deti cestujú vlakom. Pre dcéru chodí ona, ale O. chodí sám. Je to aj kvôli financiám, ale aj preto, že jej to vyhovuje. Ona pracuje na dohodu ako upratovačka. Vtedy zarobí mesačne okolo 500 eur v čistom. Keď ju potrebujú, tak jej zavolajú. Rómovia máme problém sa zamestnať. S otcom detí nie je v kontakte, lebo on si stále mení karty a nedovoľá sa mu. Súhlasí s výchovným opatrením tak ako sa uvádzalo na minulom pojednávaní.

5. Maloletý O. N. vypovedal, že je v detskom domove. Je mu tam dobre, ale radšej by bol doma pri mame vo Vrútkach s rodinou. Chodí do Polytechnickej školy v Liptovskom Mikuláši - odbor poľnohospodár. Stará sa o kravy a tak. Živiť by sa tým nechcel. Chcel by ísť za murára, ale nemal na výber. So sestrou má dobré vzťahy a sú spolu v skupine. On chodí každý víkend ku mame domov. Otec je v Spišskej Novej Vsi, ale za nimi nechodí. Mama nepije častejšie, iba keď sú nejaké narodeniny. Sestra chodí ku mame každé dva týždne. On za mamou cestujem sám vlakom. Po sestru chodí mama.

6. Poverená pracovníčka Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok na pojednávaní vypovedala, že trvá na záveroch ich správy. Deti strávili celé prázdniny u matky. A. chodila ku mame každý druhý týždeň, lebo matka po ňu nemohla chodiť každý týždeň, keďže pracovala a tak mala nastavené zmeny. Matka dokáže upraviť svoje pomery. Išla na mesto, dohodla si splátkový kalendár, aby zaplatila dlhy za komunálny odpad. Deti by sa chceli vrátiť k matke. Spolupracujú so psychologičkou, aby sa deti mohli vrátiť k matke. Spolupracujú aj s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, ktorým bolo prisľúbené, že konkrétna pracovníčka pomôže matke spísať návrh na zverenie detí do jej osobnej starostlivosti.

7. Kolízny opatrovník súhlasil so stanoviskom Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok smerujúce k uloženie výchovného opatrenia.

8. Okrem výsluchu účastníkov konania súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín v spise z čísla listov v spise, ďalej iba čl. 1-93, súhlas s umiestnením detí do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok čl. 4, úradný záznam Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin čl. 5-6, potvrdenie o poisťovni vzťahu maloletých detí v zdravotnej poisťovni Dôvera čl. 7-8, úradný záznam Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves čl. 9, výtlačok emailu čl. 10 o vymeškaných hodinách čl. 10, dotazník pre základnú školu čl. 11, rodný list maloletých detí čl. 6-5, oznámenie o prijatí maloletých detí do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok čl. 23-24, lustrácia v registri obyvateľov účastníkov konania čl. 62-65, lustrácia v Sociálnej poisťovni rodičov maloletých detí čl. 67-70, oznámenie zamestnávateľa čl. 83, správa Centra pre rodiny a deti Liptovský Hrádok čl. 85-87, správa zamestnávateľa matky čl. 88-93; obsah pripojených spisov Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 7P/1/2010, najmä rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 12. 5. 2010 sp. zn. 7P/1/2010, Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 13P/205/2013, najmä rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 16. 1. 2014 sp. zn. 13P/205/2013, Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/134/2018, najmä uznesenie zo dňa 11. 3. 2019 sp. zn. 14P/134/2018-22, ktorým bolo konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na návrh matky zastavené.

9. § 37 zákona o rodine, ďalej iba ZR

(1) Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

(3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

(5) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

(7) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

(8) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

§ 54 ZR

(2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

(3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

10. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo súd zistil nasledovné. Rozsudkom o rozvode manželstva rodičov maloletých detí zo dňa 8. 4. 2009 Okresného súdu Martin č. k. 5C/37/09-24 súd schválil dohodu rodičov o úprave práv a povinností k maloletým deťom tak, že maloletý O. N., nar. XX. X. XXXX bol zverení do osobnej starostlivosti otca a matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého O.. Maloletá A. N. bola zverená do osobnej starostlivosti matke a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej A.. Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zo dňa 12. 5. 2010 sp. zn. 7P/1/2010-34 zmenil rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 5C/37/09-24 zo dňa 8. 4. 2009 tak, že maloletú A. N. zveril do osobnej starostlivosti otca a matke uložil povinnosť prispievať na jej výživu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 9. 6. 2010. V súčasnosti sú obidve deti právoplatnými a vykonateľnými rozsudkami zverené do osobnej starostlivosti otca, matka má uloženú povinnosť prispievať na ich výživu. Maloleté deti sa nachádzajú v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok na základe nariadeného neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 19P/4/2019 (číslo listu 16) zo dňa 15. 1. 2019. Konanie Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/134/2018, v ktorom matka žiadala zverenie obidvoch detí do jej osobnej starostlivosti bolo uznesením zo dňa 11. 3. 2019 sp. zn. 14P/134/2018 (číslo listu spisu 14P/134/2018) zastavené, keďže matka vzala návrh späť.

11. V čase, keď boli deti v starostlivosti otca v období od februára 2018 do mája 2018 mal maloletý O. 277 neospravedlnených vyučovacích hodín. Otec sa o školské výsledky detí nezaujímal. V máji 2018 otec detí odišiel do Českej republiky a maloletý O. odišiel do Vrútok ku starej matke (zo strany matky, ktorá bola v Českej republike). Otec O. vyzdvihol v júni 2018. Deti 20. 11. 2018 odišli ku matke do Vrútok. Matka žila s priateľom v prenajatom jednoizbovom byte, ale prenajímateľ nesúhlasil, aby v byte žili aj deti. Matka odmietla ubytovanie v zariadení pre matky s deťmi.

12. V priebehu konania bolo zistené, že matka javí systematický a dlhodobý záujem o deti. Maloletý O. matku navštevuje každý víkend a maloletá A. každý druhý víkend. Matka sa snaží pracovať aspoň na dohodu. Obidve deti majú k matke vytvorený blízky citový vzťah a súrodenecká väzba medzi deťmi je silná. Matka žije v jednoizbovom byte u svojej matky s ďalšími príbuznými (starí rodičia maloletých detí, dve sestry matky detí, dve deti jednej zo sestier, priateľ matky).

13. Centrum pre deti a rodiny v Liptovskom Hrádku vo svojej správe uviedlo, že otec o deti neprejavuje záujem a ani aktívnu snahu o úpravu osobných pomerov, aby mohol zabezpečiť deťom starostlivosť. Matka sa snaží upraviť svoje osobné pomery, aby vytvorila podmienky pre deti. Deti pravidelne kontaktuje, navštevujú sa a hľadá riešenia bytovej otázky. Počas pobytu detí u matky neboli zistené žiadne zanedbania starostlivosti zo strany matky. Hlavnou prekážkou návratu detí do starostlivosti matky je bytová otázka. Konanie o ústavnej starostlivosti sa centru javí extrémne tvrdé s tým, že neboli vyčerpané všetky prostriedky predchádzajúce nariadeniu ústavnej starostlivosti.

14. Na Okresnom súde Liptovský Mikuláš sa na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin koná o ústavnej starostlivosti. Zákonnou podmienkou nariadenia ústavnej starostlivosti je ak rodičom v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa (§ 54 ods. 2 písm. b/, ods. 3 ZR). V tomto štádiu konania sa javí, že situáciu maloletých detí je možné riešiť miernejším spôsobom a to uložením výchovného opatrenia odňatím maloletých detí z osobnej starostlivosti rodičov a nariadením rodičom maloletých detí zabezpečiť úpravu rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov (§ 37 ods. 3 písm. b/, ods. 5 ZR). Ak je to v záujme maloletých detí môže sa výchovné opatrenie uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 ZR. Súd začal konanie o uloženie výchovného opatrenia. Bez návrhu na zmenu návrhu na začatie konania (§ 28 ods. 1 CMP) súd nemôže konať o inom predmete konania, ak sám nezačne konanie. Súd nariadil trvanie výchovného opatrenia na tri mesiace, ktoré sa vykoná v Centre pre deti a rodiny v Liptovskom Hrádku. Súd prihladol na dĺžku pobytu detí v tomto zariadení na základe nariadeného neodkladného opatrenia od 17. 1. 2019 a výsledky ich pôsobenia na matku s deťmi (deti matku pravidelne navštevujú, deti riadne plnia školskú dochádzku). Je vecou rodičov, aby počas doby trvania výchovného opatrenia upravili svoje pomery tak, aby vytvorili deťom vhodné prostredie na starostlivosť. Aktuálne sa javí, že skutočný záujem prejavuje iba matka. Ak sa nepodarí vyriešiť zabezpečenie vhodného bývania pre deti je na zváženie pre matku využiť hoci aj dočasne služby ubytovania v zariadení určenom pre matky s deťmi. Výchovné opatrenie sa vykoná v Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, kde sa deti nachádzajú na základe neodkladného opatrenia súdu. Keďže súd uložil výchovné opatrenie, zamietol návrh na riadenie ústavnej starostlivosti.

14. Súd zrušil nariadené neodkladné opatrenie Okresného súdu Martin zo dňa 15. 1. 2019 sp. zn. 19P/4/2019, ktorým bola matke uložená povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, v ktorom sa deti v súčasnosti nachádzajú a v ktorom sa vykoná výchovné opatrenie. Neodkladné opatrenie nebolo časovo ohraničené a uložením výchovného opatrenia, ktoré je rozhodnutím vo veci samej odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie (§ 363 CMP).

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 a § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia uznesenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 59 ods. 1 CMP, § 355 ods. 2, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

Lehota na podanie odvolania od doručenia do 30. apríla 2020 neplynie (§ 2 ods. 1 v spojení s § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony).
vyhotoveniavyhotovsúde

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáhal (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.